

Medborgarmöte

Askeryd 2025

Deltagande: Beata Allen, Mikael Fornander, Rosemarie Segersson, Per-Erik Ekström, Sonja Michanek, Carina Nohrs, kommunpolis Mikael Sjöbrink och 25 medborgare från Askeryd.

Kommunstyrelsens ordförande Beata Allen och kommundirektör Mikael Fornander alla hälsar välkomna.

Kommunpolis

Kommunpolis Mikael Sjöbrink berättar om lite om polisens närvaro på höglandet och om vad som händer lokalt. Han visar lite statistik på anmälda brott i Aneby kommun, och bedrägeribrott, tillgreppsbrott, våldsbrott och skadegörelse har minskat. Även bedrägerier har minskat. Bedrägerier är ett stort problem som särskilt drabbar äldre och där tillvägagångssätten varierar. Bedrägerier finansierar även annan organiserad brottslighet och de kriminella nätverken bakom.

Var uppmärksam på ungdomars eventuellt förändrade beteenden. Kommer barnet hem med dyrare kläder eller klockor eller har mer pengar att röra sig med så kan det vara ett tecken på att barnet rekryterats av kriminella nätverk. Polisen har fått in tips om att detta kan ske även på höglandet.

Grannsamverkan är viktigt för att minska brott. Nu finns en grannsamverkansappen där information går ut. Där kan även lokal information gå ut. Polisen tar tacksamt emot information om människor som rör sig i områden på ett misstänkt sätt. Det händer att internationella ligor (IBN) kommer och utför stölder. De hyr ofta stugor i ett par veckor eller bor på en camping eftersom de behöver en bas att utgå från. Detta har även drabbat Aneby.

När skyltar och klistermärken för grannsamverkan blir slitna kan man få nya. För att få nytt material kontakta kommunpolis Mikael Sjöbrink. Material kommer även läggas in i Blåjushuset i Aneby.

Aneby kommun har en tjänst på sin sida en tjänst där man kan tipsa om händelser eller incidenter där man kan rapportera in sådant som kan skapa otrygghet. Det kan gälla om det brunnit på något ställe eller om det finns någon skadegörelse som behöver åtgärdas.

Skolskjuts och skolfrågor

Skolchef Rosemarie Segersson berättar att det föds något fler barn i kommunen detta år än föregående år och det är på landsbygden som barngrupperna ökar.

Gällande skolbuss så försöker kommunen att köra turerna så smidigt som möjligt men när barnen är spridda så blir turerna dessvärre i vissa fall långa. Det finns en begränsning i hur många fordon som kan användas vilket påverkar turernas längd. Vägars bärighet och annat påverkar också. Det kommer vara en ny handläggare som planerar turerna framöver, och Rosemarie hoppas att han kan se på planeringen med nya friska ögon och få till en bra planering.

Det påtalas att en del turer är ganska långa, över en timme enkel väg, och att man upplever att det påverkar barnen negativt med så långa dagar. Det finns möjlighet att låta sitt barn hoppa på skolskjutsen vid omlastning i Askeryd för att slippa åka den längre rundan. Någon påtalar att man prövat att göra detta, men att problem uppstod med chauffören. Rosemarie påtalar att det kan bero på att barnet inte funnits registrerad på turen. Vårdnadshavare behöver kontakta Marie Eksell gällande detta på förhand.

Någon frågar om turerna kan vändas på för att samma barn inte alltid ska vara först och sist på turen. En del turer är möjliga att vända på, men inte alla. Rosemarie tar med sig frågan tillbaka till entreprenören och skolskjutsansvarig Marie Eksell. Det är bra om man kontaktar Marie Eksell direkt så kommunen får kännedom om problematiken. Efter mötet har det återkopplats att det finns möjlighet att vända på en av turerna och Marie har kontaktat Aneby buss för att se om detta kan genomföras.

Det har kommit in frågor kring skoldagarnas längd. Skoldagarna är ungefär lika långa som i omkringliggande kommuner. Skillnaden är att omkringliggande kommuner har mer jämna veckor vilket i Aneby påverkas av att många elever har skolskjuts. Det måste samordnas på ett annat sätt än i grannkommunerna. Gällande gymnasieelever så är det svårt att låta dom åka med skolbussarna eftersom det skulle kräva större fordon. Vid kapacitetsbrist prioriteras de yngre barnen. Det går att få resebidrag om man har utökade kostnader utöver det busskortet eleverna får. Det ansöker man om i kommunens e-tjänster. Även de ungdomar som kör a-traktor kan söka detta bidrag. I Askeryd liksom på många andra ställen i kommunen saknas kollektivtrafik. Utökad busstrafik ligger dock på regionen.

Det ställs frågor kring om det finns möjlighet att lägga läxhjälp och extra studiehjälp på skoltid istället för efter skolan eftersom det är svårt för barn som tar skolbussen hem att vara med på detta. Extra studietid måste ligga i anslutning till skoldagen. Då vi eftersträvar få håltimmar under dagen behöver den extra studietiden hamna direkt i anslutning till skoldagen antingen före eller efter skoldagens slut. Den är frivillig att delta i för eleverna vilket gör att det inte upplevs positivt av eleverna att få längre skoldagar om skolan skapar hål under dagen för den extra studietiden.

Avfall

Per-Erik Ekström, VD Amaq, berättar om vad som är nytt gällande avfallshanteringen i kommunen. På gång nu är kärl två, för plast- och pappersförpackningar. Kärl för glas- och metallinsamling utreds efter att kommunen, tillsammans med många andra kommuner, har gjort en skrivelse för att få ökad rådighet över insamlingen. Papper- och plastförpackningarna ökar hela tiden medan glas och metall minskar. Amaq har ställt sig bakom en skrivelse där man hoppas få till en minskning i antalet kärl. Någon frågar om det går att få extra tömningar, och det går att begära detta.

Per-Erik berättar att grunden till närsortering, som det numera heter, kommer i grunden från beslut i EU och syftar till att öka insamlingen av förpackningar för att kunna materialåtervinna dessa i högre grad. I en nationell jämförelse ligger Sverige någonstans i mellanskiktet och har en bit kvar för att kunna komma i nivå med de länder som lyckas bättre inom EU. Det är inte helt representativt för Aneby, här är vi ganska duktiga på att sortera. Det finns även möjlighet att få trädgårdsavfall.

Textilier fick tidigare inte längre slängas, vilket gjorde att ideella föreningar som tagit hand om kläder blivit överbelastade. Denna lag har ändrats. Så från och med 2025-01-10 får man slänga trasiga och kasserade textilier i restavfallet. Numer kan man även lämna in hela, rena och torra textilier på kretsloppsgården. Då går detta till en förening som tar hand om detta. Tänk på att inte lägga blöta textilier i återvinningen. Någon frågar om slängande av textil som är trasigt, eftersom man tidigare kunde återvinna som lump. Det finns dock inte teknik än för att ta hand om och återvinna textilier. Per-Erik tror inte att återvinnandet av textilfibrer inte kommer utvecklas förrän branschen blir skyldig att omhänderta textilen på samma sätt som sker med förpackningar, där finns ett värde i förpackningarna.

Det har varit mycket på kretsloppsgården på senaste. Därför har öppettiderna förlängts med en timme från 13.00 till 14.00. Personalen på kretsloppsgården får beröm för sitt fina arbete. Finns frågor kring avfall så är man välkommen att kontakta kundservice.

Vägar

Mikael Fornander informerar om vägar och väghållning i kommunen. Det finns en nationell plan för infrastruktur som är ute på remiss. I den föreslås att 1 171 miljarder avsätts under tolv år. Trafikverkets bedömning är att allt eftersatt vägunderhåll kommer att kunna återtas under planperioden (2026–2037). Medlen för bärighetsåtgärder på vägarna nästan fördubblas till 42 miljarder kronor.

För enskilda vägar betalar Aneby kommun ut bidrag med tio procent av Trafikverkets godkända bidragsunderlag till väghållaren. En gång om året betalar Aneby kommun ut bidrag utan krav på ansökan, utifrån Trafikverkets lista över utbetalningar. Aneby kommun betalar även ut bidrag med tio procent av

Trafikverkets godkända del till väghållare som söker bidrag hos Trafikverket för särskilda åtgärder. Bidraget för särskilda åtgärder betalas ut efter ansökan från väghållaren hos kommunen. Vid ansökan av särskilda åtgärder söks bidrag via e-post till tekniska@aneby.se. Ansökan ska skickas in senast 15 december för det år ansökan gäller.

Bidrag utbetalas för enskilda vägar med minst 100 meter längd, som inte har rätt till statligt bidrag genom Trafikverket, så kallade utfartsvägar. Bidrag utbetalas en gång om året efter godkänd ansökan för vägar till permanentboende, med minst en mantalsskriven om 2,70 kr per löpmeter. Driftbidraget uppräknas årligen enligt konsumentprisindex (KPI). Vägsträckan beräknas från bostadstomtens in- och utfart fram till allmän väg eller enskild väg som är statligt bidragsberättigad.

På Trafikverkets hemsida så kan man felanmäla vägar. Det är ett sätt att uppmärksamma Trafikverket att något på vägen behöver åtgärdas.

Någon frågar om Lönhultavägen väg 1045, om att det flera gånger kommit upp att asfaltera vägen, då finns en tanke om att vägen skulle asfalteras av kommunen. Det är inte möjligt eftersom vägen är statlig och kommunen saknar rådighet över vägen. Någon påtalar att vindkraftbolagen använder allmänna vägar, och att vindkraftbolagen borde kunna bekosta upprustning av vägarna, alternativt att vindkraftfonden som ibland finns används till det. Vindkraftfond (Beata, jag missade vad du sa här, fyll gärna på) Askeryd ligger inte inom radien. Om medel ska avsättas så är det frivilligt för bolagen att välja att avsätta detta. Företaget som etablerar vindkraften har sagt att de ska avsätta medel till föreningar. Näringslivsansvarig Carina Nohrs har efter mötet tagit kontakt med vindkraftbolaget Rabbalshede angående fond, och de har svarat att de kommer avsätta 60 000 kronor per år till det lokala föreningslivet när parken är driftsatt. De hänvisar till sin hemsida för den som vill läsa på om utvecklingskraft.
<https://www.rabbalshedekraft.se/sv/projekt/lonhult>

Man efterfrågar att kommunen också försöker påverka Trafikverket. Kommunens påtalar att påverkansmöjligheterna är begränsade, men att kommunen självklart arbetar för detta.

Kommunikation

Frågan om kommunikation kommer upp spontant. Man frågar om hur frågor kommuniceras, både gällande vindkraft och mötet ikväll. Någon menar att en del information skickas ut i brevlådan, någon annan menar att informationen om medborgarmöteskvällen inte gått ut till alla. Kommunen försöker kommunicera så effektivt som möjligt, men det är alltid svårt att nå alla. Kommunen tar med sig kritiken tillbaka och ser över hur kommunikationen kan förbättras.

Attraktivitet i Askeryd

Sonja Michanek, planarkitekt i kommunen berättar lite om kommunens arbete med attraktivitet ute i kommunen. Kommunen har under de senaste åren fått en liten budget till att arbeta med att plantera långlivade lökar på grönytor runt om i kommunen. Detta fördelas likt kommunens befolkning ungefär lika mellan landsbygden och Aneby tätort så att dessa planteras vartannat år. Den första planteringen har gjorts i tätorten och i år har Frinnaryd och Sunhult fått sina lökar. Dessa har lokalbefolkningen fått rösta om på sina respektive medborgarmöten.

Kommunen har under året också gjort ett pilotprojekt med att förbättra miljöerna på en av våra skolgårdar genom att göra dessa grönnare. Gröna miljöer på skolgårdar är viktigt eftersom det har positiva effekter på barns lek, lärande och hälsa. Flera avdelningar har varit delaktiga i projektet och förskolepersonalen i Sunhult har tagit på sig en stor del av skötseln och klarat detta fantastiskt bra. Även detta projekt görs på en mycket liten budget. Hur projektet faller ut vet man inte förrän etableringen av växtligheten är klar och ytan tagits i bruk, men såhär långt ser det mycket bra ut.

Askeryd får inte möjlighet att välja något på just detta möte eftersom den mark som finns tillgänglig är vid avfallsstationen eller skolgården. Sonja har kikat mest på skolgården, men om något ska planteras där är det viktigt att det är förankrat hos skolan. Då blir det sannolikt Askeryds barn som kommer få välja lökar

eller träd. Förhoppningen är att kommunen vid nästa möte kan antingen låta Askerydsborna vara med och välja något eller presentera något som Askeryds barn fått vara delaktiga i att välja.

En deltagare påtalar att det krävs arbete med planteringar och blommor – när det blommat över måste man måste sköta planteringarna även om det är lökar. Det är viktigt att hålla efter. Sonja instämmer i det och menar att det därför är viktigt att tekniska avdelningen med på vad som planteras och att de klarar detta. Till lökplanteringarna väljs dock sådant som blommor tidigt och som lätt kan köras över med gräsklippare när gräset börjar växa.

Information, utveckling, samråd

Sonja berättar att det kommit in synpunkter på att man vill ha mera information om utveckling i närområdet. När kommunen utvecklar mark eller byggnation så föregås utvecklingen ofta av ett planarbete. Planprocesserna kan se olika ut beroende på planens komplexitet, men samtliga processer är lagreglerade och innehåller olika typer av samråd. Vilka som bjuds in till samråd är också lagreglerat. Det finns även andra beslutsfattande instanser såsom Länsstyrelsen och Miljöprövningsdelegationen. Mer information finns på boverket.se samt naturvardsverket.se.

Övriga frågor

Någon frågar om man vågar bli gammal i Aneby kommun? Hur är det med boende, hemsjukvård? På Antuna? Hur mår personalen? Kommer de prata svenska? Frågeställaren påpekar att vi inte hinner ta det nu men undrar till en annan gång. Mikael svarar kort att ja, det vågar man. En förstudie görs just nu där man undersöker om Antuna ska byggas om eller om det blir aktuellt med nybygge.

Någon undrar om välmåendesamtal där kommunen erbjudit samtal till den äldre delen av befolkningen. Frågeställaren har inte fått återkoppling gällande detta. Mikael Fornander svarar att biståndshandläggarna arbetar med detta just nu. Det beror antagligen på att det funnits ett väldigt stort intresse för detta, så väntetiden är lite längre för tillfället. Information kommer ut gällande detta. Man är inte bortglömd, men det kan ta ett antal veckor innan man blir kallad till samtal.